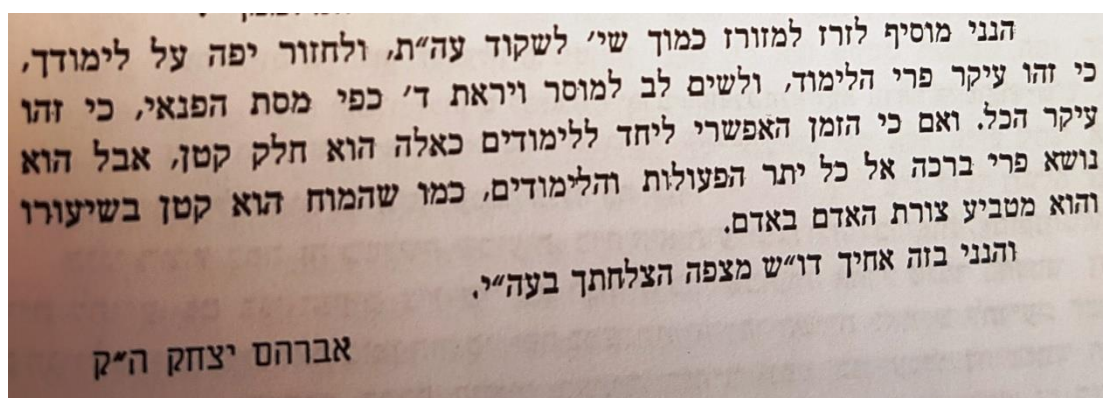

כל אחד לומד מה שמחזק את הרצון הטוב שלו, מה שמחזק את הקרבה שלו לה'

1. דגש למוד מוסר - אגרת ט - הרב קוק לאחיו

2. כל אחד לומד מה שמחזק את הרצון הטוב שלו, מה שמחזק את הקרבה שלו לה' -

אורות התשובה יד', טו, טז

טו. אע"פ שהעצבון והפחד בא מפני בטול תורה ומפני העונות כולם, מ"מ תיכף כשמהרהרין בתשובה הרי הכל מתהפך לטובה, וצריכין מיד להתחזק באומץ בטחון בחסד עליון ב"ה ולאחוז בתורה ועבודה כ"א כפי מדתו. ואם לפעמים יראה לו, שהמדה המתעוררת ע"י הקריאה בספרים מעניני המוסר והיראה אינה לפי מדתו, יתבונן ויחקור על מדתו מה היא, ויתחזק ויתאמץ ביחוד במדתו העצמית: וגם מזה אל ינח ידו ממה שמתעורר ע"י הספרים, ואע"פ שקטן מאד הוא צד התפיסה שלו בענינים שאינם כ"כ שיכים לו, מ"מ כל מדרגות הטוב והקודש צריכות להיות מקושרות זו עם זו, ויחד כולן יעשו חטיבה אחת להאיר עליו אור ד' ותורתו העליונה בנעם ד' וטובו.

טז. יש שאדם קורא בספרים מעניני מעלות של קדושה, ונפשו מצטערת ומתמוגגת (נמסה ומתמוטטת - "נמוגו כל יובי כנען") בקרבן. צריך הוא להפריד את הצער לחלקיו, וימצא שיש לפעמים שחלק אחד ממנו הוא שמצטער על שהמדרגה הטובה הזאת היא רחוקה ממנו בעונותיו, וצריך הוא להתחזק בתשובה לבא למדה העליונה ההיא, ועם זה יתכן שיש באותה מדה חלק שהוא פחות מערכו, והוא מצטער מההצטמצמות שנפשו נוטה להצטמצם בתוך הקטנות הממוזגת במדה הטובה ההיא. וצריך הוא לברר לעצמו עד כמה יאושר באמת כשיקח מזו המדה, ועד כמה אשרו תלוי בשמירה שלא להשאר בצמצומה כ"א לעלות למעלה ממדתה, "מעלין בקודש".

4. כל אחד לומד ומתקדם ברמה שלו ובקצב של - באור גר"א למשלי

1239 אבל האדם צריך לדעת את מקומו, ולא יקפוץ למדרגה שאינה ראויה לו. בהקשר זה מפנה רבנו הרב צבי יהודה זצ"ל לביאור הגר"א על ספר משלי יד, ב ("כל אדם צריך לילך בדרך הצריך לו"); כ. י ("האדם צריך לילך בדרכו לאט לאט מדרגא לדרגא, ואם הוא קופץ ונוטל דרגה גבוהה יותר מהראוי לו ונופל ממנה ונוטל לעצמו דרך אחרת הוא תועבה אצל ה'"); כה, כז ("לילך במדרגה שאינה ראויה לו להלך בגדולות ונפלאות ממנו ולעלות במעלות שאין ראוי לחקור בהן, לכן מט הצדיק ומחמת זה נרפש ונשחת המעין והמקור").

5. אורות התשובה טז, י'

בעל תורה אין לו תקנת תשובה כ"א בתורה וע"י התורה, ובעל מחשבה פנימית אין לו תשובה כ"א במחשבה זו וע"י מחשבה זו. ואם בעל תורה יאמר: הריני מתענה וע"י אשוב, אין בדבריו ממש וליכול כלבא לשירותיה. ובעל מחשבה פנימית, שאומר: הריני שב בשקידה גשמית חיצונית, אין לו תשובה. תשובתו מוכרחת להיות עליונה, רוחנית עדינה, חפשית ממולאה אור קדש קדשים, מעוטר בעדי עדיים של החיים העליונים, אז הוא מביא רפואה לו ולעולם כולו.